

รายงานการวิเคราะห์ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อขับเคลื่อนตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่ 3.16 ร้อยละของผู้สูงอายุที่มีแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan)

● ผลการวิเคราะห์ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อขับเคลื่อนตัวชี้วัด

กรมอนามัยกำหนดให้ทุกหน่วยงานในสังกัดกรมอนามัยจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ เพื่อร่วมรับผิดชอบต่อผลสำเร็จของการดำเนินงานจัดทำตัวชี้วัดในภาพรวมกรมอนามัย ซึ่งเป็นการถ่ายทอดตัวชี้วัดที่กรมอนามัยได้จัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการกับกระทรวงสาธารณสุข และรองรับการติดตามผลการดำเนินงานตัวชี้วัดที่สำคัญตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข โดยกำหนดให้จัดทำขึ้นเป็นประจำทุกปี ตามรอบปีงบประมาณ ซึ่งในคำรับรองการปฏิบัติราชการมีตัวชี้วัดที่ 3.16 ร้อยละของผู้สูงอายุที่มีแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan) ประกอบด้วย ซึ่งจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาจะพบว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวนของผู้สูงอายุที่มีแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan) มี 1,386 ราย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวนของผู้สูงอายุที่มีแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan) มี 48,428 ราย และปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวนของผู้สูงอายุที่มีแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan) มี 91,586 ราย ซึ่งแผนการส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan) ประกอบด้วย 6 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1. โภชนาการดี 2. การเคลื่อนไหวดี 3. สุขภาพช่องปากดี 4. สมอင့်ดี 5. มีความสุข และ 6. สิ่งแวดล้อมดี ซึ่งจากผลการประเมินสุขภาพใน 6 องค์ประกอบ พบว่า ด้านการเคลื่อนไหวดี มีผู้สูงอายุที่มีความเสี่ยงด้านการเคลื่อนไหว ร้อยละ 20.27 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ส.ค. 2565) จากผลการสำรวจกิจกรรมทางกายของประชากร ปี 2558 สำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ผู้สูงอายุที่ทำงานออกแรง (ระดับหนัก หรือปานกลาง) ร้อยละ 14 ผู้สูงอายุที่เดินทางโดยการเดินหรือขี่จักรยาน ร้อยละ 16.3 ผู้สูงอายุที่เล่นกีฬา/ออกกำลังกาย หรือทำกิจกรรมนันทนาการ (ระดับหนัก หรือปานกลาง) ร้อยละ 7.9 ผู้สูงอายุที่เคลื่อนไหวน้อย ร้อยละ 19.5 (การสำรวจกิจกรรมทางกายของประชากร ปี 2558 สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2558) และจากผลสำรวจประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป พบว่ามีผู้ที่มีกิจกรรมทางกายที่ไม่เพียงพอมากถึง ร้อยละ 43.7 โดยผู้ชายมีกิจกรรมทางกายที่ไม่เพียงพอสูงกว่าผู้หญิงเล็กน้อย (ร้อยละ 44.0 และ 43.4 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาในแต่ละกลุ่มอายุ พบว่าในกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีกิจกรรมทางกายที่ไม่เพียงพอสูงที่สุด ร้อยละ 51.2 ดังนั้น หากผลลัพธ์การดำเนินงานเป็นเช่นไร จะบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ผู้รับบริการในการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการของกรมอนามัยที่เป็นทั้งผู้รับนโยบายและผู้มอบนโยบายที่ต้องร่วมรับผิดชอบซึ่งมีฐานะเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการของกรมอนามัยด้วย นอกจากนี้ยังเป็น ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบจากการจัดทำคำรับรองของหน่วยงานในสังกัดกรมอนามัยด้วย จึงพิจารณาจำแนกกลุ่มผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ตามผลผลิตของการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการเป็นหลัก ดังนี้

1. ตารางวิเคราะห์ความต้องการและความคาดหวังของกลุ่มผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

กลุ่มผู้รับบริการ/ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	สินค้า/ บริการ	ความต้องการของ ผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความคาดหวังของ ผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ภายในกรมอนามัย 1. ศูนย์อนามัยที่ 1-12 2. สถาบันพัฒนาสุขภาพภาคพื้นเมือง (สสม.)	1. คู่มือแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan) 2. สื่อองค์ความรู้ด้านกิจกรรมทางกาย และการนอนหลับของผู้สูงอายุ - คู่มือการประเมินสมรรถภาพทางกายเพื่อลดความเสี่ยงต่อการหกล้มในผู้สูงอายุ - คลิปวีดิทัศน์การประเมินสมรรถภาพทางกายเพื่อลดความเสี่ยงต่อการหกล้มในผู้สูงอายุ - ไปสเตอร์หลัก 10 ประการเพื่อสุขอนามัยการนอนหลับที่ดีสำหรับวัยผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) - คลิปวีดิทัศน์หลัก 10 ประการเพื่อสุขอนามัยการนอนหลับที่ดีสำหรับวัยผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป)	1. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและแกนนำผู้สูงอายุ (ครู ก) ด้านการส่งเสริมกิจกรรมทางกายผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ 2. สื่อโปสเตอร์ อินโฟกราฟฟิก หรือคู่มือที่เป็นรูปเล่ม/เอกสารที่สามารถใช้แจกได้ เนื่องจากผู้สูงอายุบางส่วนไม่สามารถเข้าถึงสื่อในลักษณะออนไลน์ได้ 3. โปรแกรมการออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุกลุ่มติดสังคมและกลุ่มวัยทำงาน เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าวัยสูงอายุ 4. จากการสำรวจความต้องการและความพึงพอใจที่มีต่อการสื่อสารความรู้การส่งเสริมกิจกรรมทางกายสำหรับผู้สูงอายุ โดยใช้แบบประเมินออนไลน์ (Google Form) เพื่อรับฟังความคิดเห็นในการสื่อสารข้อมูล และการรับบริการด้านการส่งเสริมกิจกรรมทางกายสำหรับผู้สูงอายุ และนำไปสู่การปรับปรุงการดำเนินงานพบว่า - รูปแบบของสื่อความรู้ด้านกิจกรรมทางกายสำหรับผู้สูงอายุที่ต้องการให้หน่วยงานสนับสนุนมากที่สุด คือ คลิปวีดีโอ ร้อยละ 83.3 รองลงมาคือ หนังสือ/คู่มือ และโปรแกรมการประเมินสมรรถภาพทางกายสำหรับผู้สูงอายุ ร้อยละ 66.7	1. มีเวทีเชิงปฏิบัติการบุคคลต้นแบบในผู้สูงอายุที่เป็นตัวอย่างด้านการขับเคลื่อนการออกกำลังกาย ในชุมชน องค์กรต้นแบบในการออกกำลังกายระดับประเทศ 2. การผลิตสื่อที่ทันสมัย ตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ของผู้สูงอายุได้อย่างทันท่วงทีตามสถานการณ์จะทำให้ได้รับการส่งต่อสื่อต่างๆ ได้มาก

กลุ่มผู้รับบริการ/ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	สินค้า/ บริการ	ความต้องการของ ผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความคาดหวังของ ผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ภายนอกกรมอนามัย 1. สำนักงาน สาธารณสุขจังหวัด 2. สำนักงาน สาธารณสุขอำเภอ 3. โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) 4. องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น 5. สมาคมโรคจากการ หนักแห่งประเทศไทย	1. คู่มือแผนส่งเสริมสุขภาพดี (Wellness Plan) 2. สื่อองค์ความรู้ด้านกิจกรรมทาง กาย และการนอนหลับของ ผู้สูงอายุ - คู่มือการประเมินสมรรถภาพทาง กายเพื่อลดความเสี่ยงต่อการหกล้มในผู้สูงอายุ - คลิปวีดิทัศน์การประเมิน สมรรถภาพทางกายเพื่อลดความ เสี่ยงต่อการหกล้มในผู้สูงอายุ - โปสเตอร์หลัก 10 ประการเพื่อ สุขอนามัยการนอนหลับที่ดี สำหรับวัยผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) - คลิปวีดิทัศน์หลัก 10 ประการ เพื่อสุขอนามัยการนอนหลับที่ดี สำหรับวัยผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป)	- ช่องทางการเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์องค์ ความรู้ด้านการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย สำหรับผู้สูงอายุ พบว่า มีความต้องการให้ หน่วยงานช่องทางการเผยแพร่/ ประชาสัมพันธ์ องค์ความรู้ด้านการ ส่งเสริมกิจกรรมทางกายสำหรับผู้สูงอายุ สำหรับช่องทางที่ต้องการให้เผยแพร่มากที่สุด คือ ช่องทาง Youtube และการจัด ประชุม/อบรมให้ความรู้ ร้อยละ 83.3 รองลงมาคือ เว็บไซต์หน่วยงานและเวทีย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร้อยละ 50 และอนามั มีเดีย ร้อยละ 33.3	

2. ข้อมูลความผูกพัน ความพึงพอใจ/ ความไม่พึงพอใจ และข้อเสนอแนะของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

กลุ่มผู้รับบริการ/ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความผูกพัน	ความพึงพอใจ/ ความไม่พึงพอใจ	ข้อเสนอแนะ
ภายในกรมอนามัย 1. ศูนย์อนามัยที่ 1-12 2. สถาบันพัฒนาสุข ภาวะเขตเมือง (สสม.)	หน่วยงานและผู้รับบริการ/ผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย มีการให้ข้อมูล หรือข่าวสารต่าง ๆ รวมทั้ง ประสานความสัมพันธ์เพื่อสร้าง งานและความผูกพันกันโดยใช้ การสื่อสารผ่านช่องทางที่ หลากหลาย เช่น ไลน์กลุ่มคลัส เตอร์ผู้สูงอายุ , ไลน์ส่วนตัว, อีเมลล์, การประชุม, อบรม, กระดานถามตอบ, กล่องรับความ คิดเห็น รวมทั้งการติดต่อทาง โทรศัพท์สำนักงาน, โทรศัพท์ ส่วนตัว ตามความเหมาะสมและ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง	จากการสำรวจความพึงพอใจต่อการสื่อสาร องค์ความรู้การส่งเสริมกิจกรรมทางกาย สำหรับผู้สูงอายุโดยใช้แบบประเมิน ออนไลน์ (Google Form) พบว่า ส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ 50 - เมื่อสำรวจความพึงพอใจด้านประเด็น เนื้อหาองค์ความรู้ เมื่อแยกรายประเด็น พบว่า ประเด็นหัวข้อองค์ความรู้ด้านการ ส่งเสริมกิจกรรมทางกายสำหรับผู้สูงอายุ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ร้อยละ 66.7 ประเด็นเนื้อหาองค์ความรู้ อ่านเข้าใจง่าย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับพึงพอใจ มากร้อยละ 50 และประเด็นเนื้อหาองค์ ความรู้ตรงตามความต้องการของการใช้งาน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 50	1. ควรมีเวทีเชิงปฏิบัติการบุคคลต้นแบบใน ผู้สูงอายุที่เป็นตัวอย่างด้านการขับเคลื่อน การออกกำลังกายในชุมชน องค์กรต้นแบบ ในการออกกำลังกายระดับประเทศ 2. การผลิตสื่อที่ทันสมัย ตอบสนองความ ต้องการการเรียนรู้ของผู้สูงอายุได้อย่าง ทันทั่วถึงตามสถานการณ์จะทำให้ได้รับการ ส่งต่อสื่อต่างๆ ได้มาก 3. ควรมีการสนับสนุนสื่อ/องค์ความรู้ ใน รูปแบบเอกสาร (Hard copy) เพื่อให้ ผู้สูงอายุเข้าถึงได้ง่าย เนื่องจากสื่อออนไลน์ สำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่ที่ยังเข้าถึงได้ยาก 4. ควรมีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจการ ขับเคลื่อนงานส่งเสริมกิจกรรมทางกายและ การใช้เครื่องมือการประเมินสมรรถภาพทาง กายกับศูนย์ฯ

ภายนอกกรมอนามัย 1. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 2. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 3. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) 4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5. สมาคมโรคจากการหลับแห่งประเทศไทย	หน่วยงานและผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการให้ข้อมูลหรือข่าวสารต่าง ๆ รวมทั้งประสานความสัมพันธ์เพื่อสร้างงานและความผูกพันกันโดยใช้การสื่อสารผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น ไลน์กลุ่ม ไลน์ส่วนตัว, อีเมล, การประชุม, รวมทั้งการติดต่อทางโทรศัพท์ สำนักงาน, โทรศัพท์ส่วนตัว ตามความเหมาะสมและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง	- ประเด็นการเข้าถึงข้อมูลและองค์ความรู้เมื่อแยกรายประเด็นพบว่า ประเด็นการให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการส่งเสริมกิจกรรมทางกายสำหรับผู้สูงอายุ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับพึงพอใจปานกลาง ร้อยละ 50 ประเด็นการเข้าถึง/การสืบค้นข้อมูลข่าวสารด้านกิจกรรมทางกายสำหรับผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับพึงพอใจปานกลาง ร้อยละ 66.67 และประเด็นรูปแบบและช่องทางการเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ด้านการส่งเสริมกิจกรรมทางกายสำหรับผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 50 - ประเด็นการนำความรู้ไปใช้ขับเคลื่อนงานเมื่อแยกรายประเด็น พบว่า ประเด็นการนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 50 และประเด็นการนำองค์ความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดต่อชุมชนและพื้นที่ได้ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุดและปานกลาง ร้อยละ 50	5. ควรจัดให้ประชากรทุกวัยมีความรู้และเห็นความสำคัญของการนอนที่มีประสิทธิภาพ เริ่มต้นตั้งแต่วัยเด็ก โดยนำเข้าหลักสูตรการศึกษาจัดให้มีการเรียนการสอนความรู้ในโรงเรียน 6. ควรมีการสื่อสาร 10 ประการในการนอนให้ทั่วถึงมากกว่านี้ และประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึงประชาชนกลุ่มอื่นๆ 7. ควรมีการส่งเสริมการนอนที่ถูกต้องในทุกลักษณะอาชีพ มีกฎหมายคุ้มครองเรื่องการนอน เพื่อการมีสุขภาพที่ดีอย่างเป็นรูปธรรม 8. ควรมีการส่งเสริมพฤติกรรมกรนอนในผู้สูงอายุ และพระสงฆ์ เนื่องจากส่วนใหญ่มีพฤติกรรมกรนอนที่ไม่พึงประสงค์